

årene 1974-75 og 1975-76 til henholdsvis ca. 205 mill. kr. og 210 mill. kr.

Statens merudgifter skønnes herefter at blive ca. 40 mill. kr. i 1972-73, ca. 170 mill. kr. i 1973-74, ca. 205 mill. kr. i 1974-75 og ca. 209 mill. kr. i 1975-76.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Til nr. 1 (§ 1).

Ved forslaget til § 1, stk. 1, opretholdes de gældende krav om indfødsret og bopæl her i riget som betingelser for retten til pension. Disse krav vil ikke kunne gøres gældende overfor personer, der i henhold til forordning nr. 1408/71 har krav på ligebehandling med danske statsborgere. Derimod vil statsborgere fra andre lande fortsat være udelukket fra adgangen til den statsfinansierede folkepension, jfr. dog forslaget til § 1, stk. 7, og bemærkningerne hertil. Der vil stadig være mulighed for ved *overenskomst* at indrømme statsborgere fra andre lande ligestilling med danske statsborgere, jfr. forslaget til § 1, stk. 6.

Den ligebehandling, som i medfør af EF-direktiver skal sikres selvstændige erhvervsdrivende, der har ret til at etablere sig i en anden EF-stat end hjemstaten, vil blive gennemført ved udnyttelse af bemyndigelsesbestemmelsen i § 5 i lovforslaget om Danmarks tiltrædelse af De europæiske Fællesskaber, som giver ministeren adgang til at fravige indfødsret- og bopælskrav.

Bestemmelsen i § 1, stk. 2, svarer til, at visse former for beskæftigelse m. v. i dansk interesse i udlandet, samt forhyring md dansk skib, efter den gældende lov sidestilles med bopæl her i riget, jfr. bestemmelserne herom i lovens § 1, stk. 1, nr. 3, og stk. 2.

De personer, der er omfattet af forordningen, har i henhold til denne ret til at modtage pension, såfremt de blot er bosat indenfor EF-området. For at sikre en tilsvarende ret for personer som ikke er omfattet af forordningen, foreslås det ved § 1, stk. 4, at hjemle adgang for socialministeren til at fastsætte en lignende ret for den nævnte persongruppe.

Herudover vil danske statsborgere efter forslaget til § 1, stk. 3, kunne medtage en allerede tillagt pension, uanset hvor de har bopæl. Forslaget svarer omtrentligt til den gældende regel i folkepensionslovens § 1, stk. 4, 1. pkt., men knytter retten til den betingelse, at den pågældende modtager fuld pension, jfr. herved også forslaget til § 1 a, stk. 2. I medfør af ligebehandlingsprincippet vil også statsborgere fra andre EF-lande være berettiget hertil, jfr. endvidere forslaget til § 1, stk. 6.

Den gældende adgang for socialministeren til at dispensere fra bopælskravet i enkelte tilfælde foreslås lempet under hensyn til den vide adgang til at modtage pension i udlandet, der i øvrigt vil gælde, jfr. forslaget til § 1, stk. 5.

Retten til at modtage pension efter § 1, stk. 3, 5 og 6 vil kun være af betydning ved bosættelse udenfor EF-området.

Efter § 1, stk. 7, kan socialministeren fravige indfødsretskravet i stk. 1, nr. 1, for så vidt angår ægtefæller til personer, der har ret til at optjene dansk pension, således at også disse vil kunne blive berettigede til pension på grundlag af bopælsperioder i Danmark. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger.

Til nr. 2 (§ 1 a).

Forslaget indeholder de principielle bestemmelser for det nye pensionssystem, hvorefter pensionens størrelse bestemmes af bopælstidens længde, jfr. de almindelige bemærkninger.

Fuld pension (for personer over 67 år, det fulde grundbeløb uden indtægtsregulering, og for andre fuldt grundbeløb, evt. nedsat som følge af indtægtsreguleringen) skal kunne erhverves *dels* ved bopæl i Danmark i 40 år efter det fyldte 15. år og inden det fyldte 67. år, *dels* ved bopæl i Danmark i 10 år efter det fyldte 15. år og inden det fyldte 67. år, men herunder *mindst* 5 år umiddelbart forud for det fyldte 67. år.

Er betingelserne for at opnå fuld pension ikke opfyldt, skal der i stedet ydes en *delpension* som (bortset fra evt. indtægtsregulering) udgør 1/40 af den fulde pension for hvert år, den pågældende har haft bopæl i Danmark.

Ved bopælstid under 1 år ydes ikke pension, jfr. forslaget til § 1, stk. 1, nr. 3. Formålet er at undgå udbetaling af helt ubetydelige pensioner; en hertil svarende regel findes i forordningen.

Reglen i § 1 a, stk. 2, skal ikke finde anvendelse på pensioner, der ydes for tiden før det fyldte 67. år. Sådanne pensioner beregnes i overensstemmelse med reglen i § 1 a, stk. 1, idet der dog efter § 1 a, stk. 5, skal ske godskrivning af årene fra pensioneringstidspunktet og til det fyldte 67. år. Herved sikres det, at de pågældende — ligesom invalidepensionister og enkepensionister — bliver stillet, som om de havde bopæl i Danmark i dette tidsrum. Foreligger der ikke ret til fuld pension, fordi den faktiske bopælstid efter det fyldte 15. år + den godskrevne bopælstid ikke udgør 40 år eller derover, vil der kunne ydes fuld pension fra det fyldte 67. år, såfremt den pågældende på dette tidspunkt opfylder betingelserne herfor efter § 1 a, stk. 2.